

Livskvalitetsindikatorer for Rudersdal og Bornholm

I september 2016 offentliggør Danmarks Statistik en lang række indikatorer, som måler livskvaliteten i de danske kommuner. Specielt til Folkemødet 2016 har vi udtaget et lille udpluk af de objektive og subjektive livskvalitetsindikatorer for Bornholms Regionskommune og Rudersdal Kommune for at kunne sammenligne dem med de tilsvarende indikatorer for landet som helhed.

Der er tale om en foreløbig opgørelse, der kan ændre sig en smule, når materialet bliver offentliggjort i sin helhed i Statistikbanken d. 15. september 2016.

Helt overordnet kan der konstateres større udsving mellem kommunerne i de objektive indikatorer sammenlignet med udsvingene og forskellene i de subjektive indikatorer.

Ses der helt overordnet på de to kommuners objektive forhold, er forskellene visse steder markante.

Tabel 1 Udvalgte objektive livskvalitetsindikatorer

	Hele landet	Rudersdal	Bornholm
Middellevetid (år)	80,1	82,4	79,4
Anmeldte voldsforbrydelser (pr. 1.000 indbyggere)	3,9	1,6	4,5
Beskæftigelsesfrekvens, 30-59-årige, (pct.), 2013	79,8	85,3	75,8
Opløste børnefamilier (pr. 1.000 børnefamilie)	3,2	3,1	4,7
Personlig disponibel indkomst (median 1.000 kr.), 2014	198	288	177
Valgdeltagelse ved seneste kommunevalg (pct.)	71,9	75,8	77,1

Middellevetid, beskæftigelsesgrad og indkomster på Bornholm er væsentlig mindre end både landsgennemsnittet og Rudersdal Kommune. Anmeldte voldsforbrydelser og opløste børnefamilier forekommer mere hyppigt på Bornholm end i resten af landet. Til gengæld kan man se, at borgernes demokratiske deltagelse i form af kommunal valgdeltagelse er højere på Bornholm end i Rudersdal og resten af landet.

Tabel 2 Alt i alt, hvor tilfreds er du med dit liv for tiden?

Køn/alder	18-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år	70 år og derover	I alt
Hele landet:							
Mænd	..	..	..	..	..	..	7,5
Kvinder	..	..	..	..	..	..	7,5
I alt	7,4	7,4	7,3	7,2	7,9	7,9	7,5
Rudersdal:	..	..	..	..	..	..	
Mænd	..	..	..	..	..	..	7,7
Kvinder	..	..	..	..	..	..	7,7
I alt	7,6	7,6	7,8	7,5	7,7	7,9	7,7
Bornholm:							
Mænd	..	..	..	..	..	..	7,5
Kvinder	..	..	..	..	..	..	7,7
I alt	7,5	7,3	7,0	7,5	7,9	8,0	7,6

Anm.: Måles på en kontinuert skala hvor 0 er slet ikke tilfreds, og 10 er fuldt ud tilfreds. Udpunkteringerne er begrundet i stor statistisk usikkerhed.

Trods relativ store forskelle i de objektive forhold de to kommuner imellem, viser undersøgelsen relativ små forskelle i, hvordan vi danskere oplever vores eget liv. Vi tilpasser os så at sige vores livsbetingelser.

Helt generelt skal man tage nogle af undersøgelsens talmæssige forskelle med et gran salt, da en stikprøve af denne type indeholder en vis portion statistisk usikkerhed. Mange af forskellene er i statistisk forstand ikke hug- og stikfaste, men kan alligevel betragtes som pejlemærker for en vis kommunal forskel.

Beregninger viser, at den statistiske usikkerhed i tabel 2 for landstotalen, med 95 pct. sikkerhed, kan opgøres til plus/minus 0,05. Nedbrydes opgørelsen på mænd og kvinder stiger usikkerheden op til +/- 0,07, og brydes der ned på aldersintervaller øges usikkerheden op til +/-0,13. Hvis opgørelsen vises for både køn og alder vokser usikkerheden så meget, at Danmarks Statistik har valgt ikke at inddrage dem i denne undersøgelse. For Rudersdal og Bornholm gælder det, at "I alt" har en usikkerhed på hhv. +/-0,12 og +/-0,13. For opdeling i mænd og kvinder vokser usikkerheden op til hhv. +/-0,18 og +/-0,20. For aldersintervallernes vedkommende stiger usikkerheden op til hhv. +/- 0,35 og +/- 0,46.

Med den usikkerhed, der ligger i tallene, så vurderer borgerne på Bornholm og i Rudersdal alt i alt, at deres livstilfredshed er lidt mere positivt end landsgennemnittet. På Bornholm kan man derudover konstatere en minimal forskel til kvindernes fordel.

Undersøgelsen bekræfter et forhold, der kan genfindes i mange internationale undersøgelser – den såkaldte aldersbetingede U-kurve. Folk starter voksenlivet relativt positivt, hvorefter det falder en smule, efterhånden som man stifter familie og får børn. Når ungerne er fløjet fra reden, stiger livstilfredsheden gradvist igen.

Tabel 2 a Høj score på Alt i alt, hvor tilfreds er du med dit liv for tiden?

	Hele landet	Rudersdal	Bornholm
Mænd og kvinder i alt	60	63	63
Mænd	61	64	62
Kvinder	59	63	64

Anm.: Høj score er den andel af personer, der har angivet en score på 8 eller derover

Som bekendt kan et simpelt gennemsnit dække over en stor spredning af meget positive og mindre positive svar, hvilket kan udjævne forskellene mellem de forskellige kommuner.

Hvis man ser på den andel af borgere, der har svaret ret positivt på spørgsmålet (en score på mellem 8 og 10), kan man konstatere, at en større andel af borgere på Bornholm og i Rudersdal ser mere positivt på deres aktuelle livssituation, end det der er gældende for landsgennemsnittet. 63 procent af den voksne befolkning i Rudersdal Kommune siger, at de alt i alt er yderst tilfreds med deres liv for tiden. Det samme gør sig gældende for Bornholms befolkning. Dette skal sættes i forhold til, at kun 60 pct. af hele den voksne danske befolkning angiver høj positiv tilfredshed med livet.

Skal der peges på nogle kønsforskelle angiver flere kvinder end mænd på Bornholm en større grad af tilfredshed med livet end for Rudersdal Kommune og landet som helhed.

Tabel 3 Hvor tilfreds er du med mulighederne for fritidsaktiviteter?

Køn/alder	18-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år	70 år og derover	I alt
Hele landet:							
Mænd	..	..	..	..	..	..	7,5
Kvinder	..	..	..	..	..	..	7,6
I alt	7,2	7,4	7,5	7,5	7,9	7,7	7,6
Rudersdal:							
Mænd	..	..	..	..	..	..	8,0
Kvinder	..	..	..	..	..	..	7,9
I alt	7,0	7,2	8,0	8,1	8,6	8,4	8,0
Bornholm:							
Mænd	..	..	..	..	..	..	7,3
Kvinder	..	..	..	..	..	..	7,6
I alt	6,3	7,4	7,3	7,6	8,0	7,7	7,5

Anm.: Måles på en kontinuert skala, hvor 0 er slet ikke tilfreds, og 10 er fuldt ud tilfreds. Udpunkteringerne er begrundet i stor statistisk usikkerhed.

Tilfredshed med mulighederne for sports-, kultur- og fritidsaktiviteter i ens nærområde er et væsentligt parameter for, hvordan en person føler sine kreative behov dækket. Det er samtidig en vurdering af, hvordan de offentlige myndigheder og frivillige organisationer stiller kapacitet til rådighed.

Undersøgelsen viser, at Bornholm har en svag tendens til at halte lidt bagefter landsgennemsnittet, når man ser på folks tilfredshed med mulighederne for at dyrke sine fritidsaktiviteter, der hvor man bor. Rudersdal tenderer derimod til at ligge lidt over landsgennemsnittet.

Undersøgelsen viser to interessante ting. For det første ser det ud til, at kvinderne generelt er lidt mere tilfredse med fritidsmulighederne end mændene. Det gælder for hele landet som gennemsnit og for Bornholm, mens Rudersdals befolkning udgør en mindre kønsmæssig afvigelse på dette område.

For det andet er det tydeligt at se, at det især er de yngre mennesker, der er mest misfornøjede med mulighederne for fritidsaktiviteter. De har givetvis et større ønske for motion end den ældre generation, der så slår ud i en manglende tilfredshed. Dette generationsfænomen ses både for Bornholm, Rudersdal og landet som helhed.

3 a Høj score på fritidsaktiviteter

	Hele landet	Rudersdal	Bornholm	
Mænd og kvinder i alt		61	67	56
Mænd		60	68	52
Kvinder		62	66	60

Anm.: Høj score er den andel af personer, der har angivet en score på 8 eller derover

Andelen af borgere, der er yderst tilfredse med deres muligheder for fritidsaktiviteter (en score mellem 8 og 10), er væsentlig større i Rudersdal Kommune end tilfældet er på Bornholm. Bornholms andel af tilfredse borgere på dette område er også mindre end andelen for hele landet.

Tabel 4 Hvor tilfreds er du med din boligsituation?

Køn/alder	18-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år	70 år og derover	I alt
Hele landet:							
Mænd	..	..	..	..	..	..	8,1
Kvinder	..	..	..	..	..	..	8,2
I alt	7,2	7,6	8,0	8,3	8,9	9,0	8,1
Rudersdal:							
Mænd	..	..	..	..	..	..	8,2
Kvinder	..	..	..	..	..	..	8,6
I alt	7,2	7,7	8,3	8,6	8,9	9,2	8,4
Bornholm:							
Mænd	..	..	..	..	..	..	8,3
Kvinder	..	..	..	..	..	..	8,7
I alt	7,7	7,8	8,2	8,3	8,9	9,1	8,5

Anm.: Måles på en kontinuert skala, hvor 0 er slet ikke tilfreds, og 10 er fuldt ud tilfreds. Udpunktingerne er begrundet i stor statistisk usikkerhed.

Boligen spiller en helt central rolle for menneskers hverdagsliv og udgør en af de største enkeltposter i en families økonomi. Forholdene i boligen bestemmer i høj grad beboernes levestandard. Det gælder især i vurderingen af pladsforhold, og om boligen er sund at leve i.

Tilfredshed med boligsituation er folks egen subjektive vurdering af, hvordan de oplever deres egen boligsituation.

Denne undersøgelse bekræfter faktisk statistikker af mere objektiv karakter, der viser, at dem, der bor på landet, bor stort, og dem, der bor tæt, bor småt. Boligopgørelsen for 2016 viser, at boligarealet pr. person på landsplan var 52,2 kvm., mens det i Rudersdal var på 54,5 kvm., og på Bornholm var oppe på 62,4 kvm.

Med disse faktuelle oplysninger er det ikke overraskende at konstatere, at tilfredsheden med boligsituationen er højest på Bornholm, og at Rudersdalborgernes tilfredshed også ligger over landsgennemsnittet. Det værd er at notere sig, at kvinderne generelt ser ud til at være mere tilfredse med deres boligsituation end mændene.

Et tydeligt træk ved undersøgelsen er, at tilfredsheden er mindst for de yngste årgange. For de helt unge er det givetvis de manglende indkomster, der spiller en rolle, mens det er udvidelsen af familien, der efterfølgende spiller ind. Når børnene begynder at flytte hjemmefra, ser det ud til, at borgerne tilkendegiver, at tilfredsheden med deres boligsituation øges. Spændet mellem generationerne er tilsyneladende størst i Rudersdal, hvor det er relativt dyrt at etablere sig.

Tabel 4a Høj score på boligsituationen

	Hele landet	Rudersdal	Bornholm	
Mænd og kvinder i alt		72	79	78
Mænd		71	78	74
Kvinder		73	81	82

Anm.: Høj score er den andel af personer, der har angivet en score på 8 eller derover

Undersøgelsen bekræfter, at en rigtig stor andel af borgerne i både Rudersdal og på Bornholm er rigtig godt tilfredse med deres boligsituation. 80 pct. af befolkningen i de to kommuner har en stor tilfredshedsscore. På landsplan er det kun lidt over 70 pct., der signaliserer det samme.

Tabel 5 Hvor ofte sker det, at du er alene, selvom du har mest lyst til at være sammen med andre?

		Rudersdal	Bornholm	Hele landet
Mænd og kvinder i alt	Dagligt	2,9	4,8	4,9
	Ugentligt	11,7	14,3	15,0
	Månedligt	13,2	10,1	13,3
	Sjældnere	34,5	33,9	35,9
	Aldrig	37,6	36,9	30,9
Mænd	Dagligt	3,5	4,7	4,8
	Ugentligt	9,8	15,5	14,6
	Månedligt	14,3	10,0	13,1
	Sjældnere	35,6	34,9	37,1
	Aldrig	36,8	35	30,4
Kvinder	Dagligt	2,4	5,0	4,9
	Ugentligt	13,6	13,1	15,4
	Månedligt	12,2	10,1	13,4
	Sjældnere	33,5	32,9	34,9
	Aldrig	38,4	38,9	31,4

Ensomhed er et stigende problem i det moderne velfærdssamfund, og det spiller negativt ind på folks oplevede livskvalitet.

Omkring fem procent af den voksne befolkning føler sig dagligt ensomme i den forstand, at de er alene uden eget ønske. Bornholm ligger nogenlunde på gennemsnittet, når man ser på den daglige ensomhed, mens ensomhedsfølelsen er noget mindre i Rudersdal.

Tabel 6 Hvor ofte dyrker du motion?

		Rudersdal	Bornholm	Hele landet
Mænd og kvinder i alt	Dagligt	22,9	26,0	23,3
	Ugentligt	53,5	41,9	46,5
	Månedligt	8,0	7,5	8,1
	Sjældnere	10,6	12,1	13,8
	Aldrig	4,9	12,5	8,4
Mænd	Dagligt	21,3	24,6	22,2
	Ugentligt	56,1	38,7	46,5
	Månedligt	8,3	9,1	7,9
	Sjældnere	9,5	13,6	15,3
	Aldrig	4,9	13,9	8,0
Kvinder	Dagligt	24,4	27,3	24,4
	Ugentligt	51,1	45,1	46,5
	Månedligt	7,8	6,0	8,2
	Sjældnere	11,7	10,6	12,3
	Aldrig	4,9	11,0	8,7

Et godt fysisk og psykisk helbred kan ofte opnås gennem motion. I Danmark siger ca. en fjerdedel af den voksne befolkning, at de dagligt dyrker motion i en eller anden grad.

På Bornholm er motionsgraden generelt noget højere end i Rudersdal. Til gengæld kan man også konstatere, at der på Bornholm er en relativ stor gruppe, der angiver, at de aldrig dyrker motion.

Tabel 7 I hvilken grad føler du dig værdsat og anerkendt af andre i din hverdag?

Køn/alder	18-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år	70 år og derover	I alt
Hele landet							
Mænd	..	..	..	..	..	..	7,5
Kvinder	..	..	..	..	..	..	7,6
I alt	7,3	7,3	7,4	7,5	8,0	8,1	7,6
Rudersdal							
Mænd	..	..	..	..	..	..	7,6
Kvinder	..	..	..	..	..	..	7,9
I alt	7,3	7,3	7,6	7,7	7,9	8,2	7,8
Bornholm							
Mænd	..	..	..	..	..	..	6,5
Kvinder	..	..	..	..	..	..	6,9
I alt	6,3	6,4	6,4	6,7	6,9	7,0	6,7

Anm.: Måles på en kontinuert skala, hvor 0 er i meget lav grad, og 10 er i meget høj grad

Anerkendelse er helt grundlæggende for folks følelse af livskvalitet. Helt generelt kan man konstatere, at kvinder overordnet føler sig mere anerkendt end mændene. Geografisk ser det også ud til, at borgerne i Rudersdal tenderer til at føle sig bedre anerkendt, end borgerne på Bornholm. Man kan også se, at følelsen af anerkendelse ser ud til at stige med alderen.

Tabel 7a Høj score af anerkendelse

	Hele landet	Rudersdal	Bornholm
Mænd og kvinder i alt	62	66	62
Mænd	61	63	60
Kvinder	62	68	65

Anm.: Høj score er den andel af personer, der har angivet en score på 8 eller derover

Borgerne i både Rudersdal og på Bornholm ser ud til at have en lidt større andel, der scorer højt på anerkendelse. Det interessante er dog at se, at det er kvindeandelen i de to kommuner, der trækker gennemsnittet op.

Tabel 8 I hvilken grad mener du, at folk generelt er til at stole på?

Køn/alder	18-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år	70 år og derover	I alt
Hele landet							
Mænd	..	..	..	..	..	..	6,7
Kvinder	..	..	..	..	..	..	6,8
I alt	6,5	6,8	6,8	6,8	6,9	7,0	6,8
Rudersdal							
Mænd	..	..	..	..	..	..	7,1
Kvinder	..	..	..	..	..	..	7,2
I alt	6,7	7,2	7,3	7,5	7,1	7,2	7,2
Bornholm							
Mænd	..	..	..	..	..	..	6,7
Kvinder	..	..	..	..	..	..	7,0
I alt	6,6	6,7	6,7	6,6	7,1	7,0	6,8

Anm.: Måles på en kontinuert skala, hvor 0 er i meget lav grad, og 10 er i meget høj grad. Udpunkteringerne er begrundet i stor statistisk usikkerhed.

Det forhold, at folk kan stole på hinanden, er helt afgørende for oplevelsen af livskvalitet. Kvinder har generelt lidt mere tillid til andre end mændene. Det ser også ud til, at borgerne i Rudersdal har lidt mere tillid til andre mennesker, end det man ser generelt i Danmark og på Bornholm.

Tabel 8a Andel af høj score på at man kan stole på folk

	Hele landet	Rudersdal	Bornholm	
Mænd og kvinder i alt		43	50	44
Mænd		42	48	42
Kvinder		44	53	47

Anm.: Høj score er den andel af personer, der har angivet en score på 8 eller derover

Andelen af borgere, der har stor tillid til folk (høj score), er særligt udbredt i Rudersdal Kommune. Denne andel ligger betydeligt over landsgennemsnittet. Bornholm har også en lidt højere andel af borgere, der scorer højt, end landsgennemsnittet. Igen kan man konstatere, at det er kvinderne, der udviser den største tillid til, at folk er til at stole på.

Tabel 9 I hvilken grad føler du dig tryk i dit nærområde efter mørkets frembrud?

Køn/alder	18-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år	70 år og derover	I alt
Hele landet							
Mænd	..	..	..	..	..	..	8,4
Kvinder	..	..	..	..	..	..	7,6
I alt	7,6	8,0	8,2	8,1	8,1	8,0	8,0
Rudersdal							
Mænd	..	..	..	..	..	..	8,7
Kvinder	..	..	..	..	..	..	7,8
I alt	8,2	8,2	8,3	8,6	8,2	8,0	8,3
Bornholm							
Mænd	..	..	..	..	..	..	9,0
Kvinder	..	..	..	..	..	..	8,5
I alt	8,3	9,1	8,9	8,8	8,9	8,6	8,8

Anm.: Måles på en kontinuert skala, hvor 0 er i meget lav grad, og 10 er i meget høj grad. Udpunkteringerne er begrundet i stor statistisk usikkerhed.

Følelsen af fysisk tryk i ens nærområde er et afgørende livskvalitetsmål. Helt overordnet kan man konstatere, at kvinder – især de helt unge - generelt er dem, der føler sig mest utrygge, når mørket falder på.

Se man på de geografiske forskelle, er det tydeligt at se, at befolkningen på Bornholm er dem, der føler sig mest trygge efter mørket frembrud, men også borgerne i Rudersdal har en relativ stor tryghedsfølelse – større end gennemsnittet.

Det forhold, at oplevelsen og de faktuelle forhold ikke altid forløber parallelt, kan bl.a. ses af statistikken over anmeldte voldsforbrydelser. Her blev anmeldt 4,5 forbrydelser pr. 1.000 personer på Bornholm, mens de tilsvarende tal for Rudersdal var nede på 1,6.

Tabel 9a Høj score på tryk efter mørkets frembrud

	Hele landet	Rudersdal	Bornholm	
Mænd og kvinder i alt		71	77	84
Mænd		79	85	88
Kvinder		64	69	80

Anm.: Høj score er den andel af personer, der har angivet en score på 8 eller derover

Andelen af borgere, der udtrykker høj grad af tryk efter mørkets frembrud, er stor både på Bornholm og i Rudersdal, men med Bornholm som højdespringer. Kvindeandelen ligger i begge kommuner væsentlig under mændenes trykandsandel.